

Bijlage

bij de monitor kwalitatief verslag 2023-2024

STERK
VOOR NOORD

2023-2024

Inhoud

Inleiding	3	Ondernemersloket Inholland	10
Jeugd, onderwijs en jongeren	4	Begeleiding naar meer werk of participatie	10
Waar is aan gewerkt in 2023-2024?	4	Loopbaanoriëntatie en begeleiding naar werk	10
Verhoging van deelname aan voor- en vroegschoolse educatie	4	Wat we niet hebben opgepakt	10
Ouderbetrokkenheid wordt vergroot	5	Fijn en veilig wonen	11
Meer kinderen hebben een gezond gewicht en een positief zelfbeeld	6	Waar is aan gewerkt in 2023-2024?	11
Leerachterstanden worden ingelopen	6	Verminderen problemen met meeuwen	11
Jongeren zonder startkwalificaties	7	Verminderen van afvalproblematiek	11
Meer activiteiten voor meisjes	7	Verminderen problemen met ratten	12
Ouderbetrokkenheid vergroten bij jongeren	7	Meer wijkbewoners voelen zich verbonden met elkaar	12
Rolmodellen	7	Voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit	13
Financiële zelfredzaamheid	8	Inzet op minder criminaliteit	13
Waar is aan gewerkt in 2023-2024?	8	Inzet op minder overlast	13
Makkelijk vindbare financiële hulp	8	Inzet leefbaarheidsregisseur	13
Routekaart financiële hulp	8	Algemene aandachtspunten	14
Meer vroegsignalering	9	Beschikbare ruimte	14
Aanbod voor jongeren in de schulden: Jongeren Perspectief Fonds	9	Participatie	14
Verlagen van energielasten voor inwoners	9	Raakvlakken domeinen	14
Matchen van vraag en aanbod op het gebied van taal	9	Samenwerken	14
Beter bereik van mensen die de taal willen leren	9	Inwoners ondersteunen	15
Hulp voor ondernemers	9		

Inleiding

Het programma Sterk voor Noord is nu 3 jaar bezig en voor een programma dat 20 jaar duurt betekent dit dat we nog in de beginfase zitten. We zijn aan het leren wat nou écht bijdraagt aan impact en welke resultaten direct te linken zijn aan de interventies van het programma. Zo moeten ook de monitor resultaten worden bekeken, die kleine stappen laten zien. Kleine stappen over een langere tijd, leiden uiteindelijk ook tot het afleggen van een grote afstand.

De uitvoeringsplannen zorgen ervoor dat de partners van Noord gericht met elkaar samenwerken. Door goed te monitoren of de acties bijdragen aan het realiseren van de doelen, kunnen de partners tijdig bijsturen. Bij de evaluatie in het najaar 2024 (iBabs nummer 3976) is besloten om al in 2025 nieuwe uitvoeringsplannen te maken, die kwartaal 2 van 2025 van start zullen gaan.

In 2023 is er een monitor (iBabs nummer 3231) met een nulmeting opgeleverd met de afspraak deze 2-jarlijks te herhalen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de voortgang, naast de 6-maandelijks rapportages via het projectenboek. Nu, begin 2025, verschijnt de 1e monitor over de jaren 2023 en 2024. In dit document staat, naast wat gemonitord kan worden, ook beschreven wat er is gedaan om bij te dragen aan de doelen van het programma.

Op verschillende manieren wordt er contact gehouden met de partners. Ieder half jaar is er een netwerkbijeenkomst waar verschillende onderwerpen aan de orde komen en waar inwoners en partners elkaar ontmoeten. Maandelijks verschijnt er een partnernieuwsbrief waarin partners elkaar informeren over hun activiteiten. Rondom diverse onderwerpen vinden er ontmoetingen en uitwisselingen plaats zoals rondom taalaanbod, ondersteuning financiële hulp, afvalproblematiek en in bestuursvergaderingen.

Bewoners van de wijken hebben 4 keer per jaar een bewonersnieuwsbrief ontvangen op hun huisadres. We hebben activiteiten onder de aandacht gebracht door middel van verschillende social media-uitingen, advertenties in 't Krantje, posters in de portieken en bewoners zijn opgezocht op verschillende bijeenkomsten en op verschillende ontmoetingsplaatsen.

Hieronder is een samenvatting te lezen per onderwerp uit de uitvoeringsplannen. Ondertussen zijn 37 partners aangesloten bij het programma en actief in Leidschendam-Noord. Er zijn al veel nieuwe verbindingen gelegd tussen organisaties. Ook werken organisaties meer samen en weten zij elkaar te vinden als situaties (dreigen te) escaleren.

Jeugd, onderwijs en jongeren

Hoofdambitie 20 jaar

Jeugdigen die opgroeien in Leidschendam-Noord hebben dezelfde kansen op het gebied van ontwikkelen van talenten en vaardigheden als de rest van Leidschendam-Voorburg.

Eén van de doelstellingen van het programma is dat kinderen die opgroeien in Leidschendam-Noord net zoveel kans hebben op het ontwikkelen van talenten en vaardigheden als andere jeugdigen in Leidschendam-Voorburg. Een slechte start werkt door bij de prestaties op school, uitstroom naar middelbare school en kansen op de arbeidsmarkt. Doordat veel jeugdigen met een wieg in Noord op achterstand beginnen, komen ze niet meer op niveau en blijft er talent onbenut. Dit kan verschillende gevolgen hebben: ze raken gedemotiveerd en doen niet meer hun best op school. Dit kan ervoor zorgen dat ze geen aansluiting meer hebben op school en daarom hun heil buiten school gaan zoeken, bijvoorbeeld op straat, waar de gewone normen en waarden worden ingeruild voor 'streetvalues'. Ze voelen zich daardoor steeds minder deel van het systeem.

Dit heeft ook maatschappelijk grote gevolgen. Kansenongelijkheid draagt namelijk bij aan het segregeren van de Nederlandse samenleving. De Onderwijsinspectie trok hier in 2018 sombere conclusies over: er ontstaan in het Nederlands onderwijs bubbels van gelijkgestemden waar leerlingen nauwelijks meer uitkomen in hun verdere leven. Een groeiende groep mensen voelt zich niet gerepresenteerd en besluit simpelweg niet meer mee te doen. Dit is funest voor sociale cohesie en voor het functioneren van een democratie.

Om gelijke kansen te creëren in Leidschendam-Noord en ieders talenten te benutten wordt ingezet op verschillende aspecten en zijn voor de opgave

Jeugd, onderwijs en jongeren de volgende doelen vastgesteld:

1. Minder kinderen groeien op in armoede
2. Leerachterstanden worden ingelopen
3. Kinderen stromen op een hoger niveau uit naar het voortgezet onderwijs
4. Verhoging van de deelname aan voor- en vroegschoolse educatie
5. Ouderbetrokkenheid wordt vergroot
6. Meer kinderen hebben een gezond gewicht en een positief zelfbeeld
7. Een doorlopende lijn van school naar werk

Waar is aan gewerkt in 2023-2024?

Verhoging van deelname aan voor- en vroegschoolse educatie

JGZ, kinderopvang en scholen ondernemen diverse initiatieven om ouders (meer) te betrekken en om drempels te verlagen voor opvang en opvoedondersteuning. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van zogenaamde sleutelfiguren uit de wijk, vaak mensen met een bi-culturele achtergrond en/ of een groot netwerk.

Er is vanuit Kansrijke Start een intensieve oudertraining georganiseerd voor Eritrese ouders met als doel hen meer te betrekken bij het onderwijs en de VE. Deze training is verzorgd door Stichting Nieuwlander, door ervaringsdeskundige inburgeraars. JGZ geeft aan nu veel makkelijker met de ouders te kunnen communiceren en ook al ander gedrag bij de kinderen te zien, wat een veelbelovend resultaat is.

Het VOSS-project is verplaatst naar IKEC.

De Waterlelie, om zo de drempel voor de deelnemende vrouwen nog meer te verlagen voor de diensten die daar beschikbaar zijn, waaronder de VE en de opvang. Er is vanuit het programma financieel bijgedragen voor extra inzet op het Spel- en Opvoedpunt door de uren uit te breiden van de medewerker van Vlietkinderen. Zo kan zij meer tijd besteden om een stap extra te zetten voor ouders, om hen bijvoorbeeld te helpen bij het invullen van

formulieren voor de VE.

In het uitvoeringsplan staat de wens opgenomen om de leeftijd te verlagen van 2,5 jaar naar 2 voor de VE. Er zijn uitwisselingsbezoeken geweest naar Rijswijk en Zoetermeer naar een kinderopvang organisatie die al met 2 jaar VE aanbieden. Er zijn voor- en nadelen te vinden voor deze aanpak; het vraagt bijv. meer inzet omdat veel kinderen met 2 jaar nog niet zindelijk zijn. De gemeente Rijswijk heeft om de verlaging van de leeftijd financieel haalbaar te maken, ook de criteria voor de VE verscherpt, waardoor er al met al niet meer kinderen worden bereikt maar de kinderen die bereikt worden wel eerder in beeld zijn. De mogelijkheid voor het starten van speelgroepen wordt onderzocht; op speelgroepen komen ouders mét kinderen al vanaf een jaar of 1. Zo krijgt het kind wel taal en sociale training en wordt de ouder vanaf het begin betrokken.

In Noord hebben we vanuit het programma geïnitieerd dat 4 VE-groepen in totaal 8 plekken hebben gekregen voor peuters die meer hulp nodig hebben dan regulier beschikbaar is op de VE. Jeugdhulp wordt geboden in de vorm van extra inzet van een pedagogisch medewerker, advies van een gedragswetenschapper en huisbezoeken aan de ouders. Eerdere ervaringen van Dak in Den Haag laten zien dat ouders van de kinderen op de VE+ groepen vaak handelingsverlegen zijn. We onderzoeken of we een aanbod kunnen ontwikkelen voor deze ouders, dat preventief is voor jeugdhulp. Deze aanpak is onderdeel van het reguliere aanbod geworden en ook ingezet in Bovenveen.

Ouderbetrokkenheid wordt vergroot

Ouderbetrokkenheid, en dan gaat het niet om de wil van ouders om betrokken te zijn maar of het ze lukt om invulling te geven aan de betrokkenheid zoals van hen verwacht wordt, blijft een voortdurend aandachtspunt voor alle organisaties in de wijk, maar zeker ook voor de scholen. Als ouders beter

aansluiten bij wat de leerlingen op school leren, kan er ook thuis een koppeling worden gemaakt met de lesstof en leert het kind sneller en blijft het beter hangen. Er zijn door alle scholen veel activiteiten ondernomen om ouders zo goed mogelijk bij de school te betrekken. Iedere school doet dat op eigen wijze.

Stichting Studielokalen speelt hier ook een positieve rol in, door ouder te vergezellen naar ouder-kind gesprekken op school en hun blik op de ontwikkeling van het kind tijdens de buitenschoolse taallessen mee te geven. Er is 2 keer per jaar een directeurenoverleg van de 3 scholen in Noord waarbij deze verschillende manieren ook worden gedeeld met elkaar.

Ouders hebben de jaartraining op IKEC De Waterlelie met inzet van een NT2 docent en oudernieuwsbrief afgerond. Hierdoor is hun betrokkenheid

▲ Afsluiting 1e oudercursus bij IKEC De Waterlelie.

bij de school verbeterd en hebben zij hun eigen netwerk vergroot. De Trampoline wil het educatief partnerschap vergroten en doet dat door ouders uit te nodigen bij de denktank die zij voor het beleid van de school hebben. Daarnaast wil de school ouders van kleuters actief betrekken bij de lessen voor de kleuters zodat thuis doorgeoefend kan worden met taal. Er is sinds 2 jaar een brugfunctionaris gestart op IKEC De Waterlelie, die ou-

ders helpt bij onder andere het invullen van formulieren en aanvragen van financiële hulp. Dit is een effectieve manier gebleken om meer in contact te komen met ouders en te weten wat er speelt. Er wordt steeds gezocht naar optimale samenwerking met andere dienstverlenende instanties. Ook de Margriet en de Trampoline zijn gestart met een brugfunctionaris. Ook zijn alle 3 de scholen in Leidschendam-Noord, door inzet van lobby en geld vanuit het programma, vanaf 2023 ondersteund door het Jeugd Educatiefonds.

Meer kinderen hebben een gezond gewicht en een positief zelfbeeld

Voor de Margriet, IKEC De Waterlelie en De Trampoline is door het programma de co-financiering gedaan voor een bijdrage van het Jeugd Educatie Fonds. Door het fonds worden de gezonde lunch, schoolboeken, laptops en schooluitjes bekostigd.

Het project Kind naar Gezonder Gewicht is de afgelopen 2 jaar succesvol gestart in Noord en wordt uitgebreid naar Bovenveen. Bij dit project wordt een verhoogd BMI bij een kind aangeprezen om in gesprek te gaan met de ouders over de situatie in het gezin en wordt hulp op meerdere leefgebieden aangeboden waar nodig. Eind 2023 waren er 33 gezinnen aangemeld en waren 4 trajecten afgerond.

Er zijn bijeenkomsten geweest om de Verrijkte Schooldag als doorontwikkeling van de Brede School te verkennen. IKEC De Waterlelie heeft hiervoor geld gekregen van School en Omgeving (rijksregeling). De Verrijkte Schooldag is

▲ Zomerfeest bij Stichting Studielokalen.

opgenomen in de LEA – werkgroep 2 en zal daar verder worden verkend en vormgegeven.

Leerachterstanden worden ingelopen

Door het programma is het mogelijk gemaakt om Stichting Studielokalen op te richten in 2023. De stichting is opgericht door 3 Marokkaans-Nederlandse vrouwen die zelf op latere leeftijd naar Nederland zijn gekomen en weten hoe het is om de taal te leren zonder veel ondersteuning. 60 kinderen uit Leidschendam-Noord voor wie Nederlands de 2e taal is en die de taal nog niet voldoende onder de knie hebben, krijgen extra taallessen en sociaal-emotionele coaching op zaterdagen. Dit gebeurt per leeftijdsgroep en niveau en in afstemming en overleg met de scholen.

De kinderen en hun ouders zijn zeer betrokken en gemotiveerd om deel te nemen aan dit programma. Kinderen laten een grote vooruitgang zien in spreek-, lees- en schrijfvaardigheid op school (gemeten door de school). Hierdoor wordt het beter mogelijk voor hen om te laten zien wat ze kunnen en om zo het schooladvies te krijgen dat bij hun mentale capaciteit past. De kinderen geven ook aan blijer te zijn en meer ontspannen.

De Margriet heeft een taaldocent in dienst die alle kinderen met extra taalbehoefte bijles kan geven op school. Ook deze inzet heeft veel positieve

impact op de prestaties van de leerlingen op school. Het programma heeft bijgedragen aan de inzet van deze docent.

Jongeren zonder startkwalificaties

Aanvullend op de reguliere aanpak door het team VSV, Leerplicht en Doorstroompunt is gestart met een aanpak, die gefinancierd wordt door het programma, om contact te leggen met jongeren die het reguliere team niet of zeer moeilijk te pakken krijgen.

Het programmateam heeft een opzet voor de aanpak gemaakt, uitvoering is in 2024 uitgevoerd opgepakt door een extern bureau. Het team VSV, Leerplicht en Doorstroompunt werkte samen met het bureau. In 2025 wordt de aanpak voortgezet door een eigen medewerker van de gemeente. Na de evaluatie van de inzet wordt gekeken of deze aanpak een aanvulling is op de reguliere aanpak. Het project wordt in heel Leidschendam-Voorburg ingezet.

Meer activiteiten voor meisjes

SenW heeft een aanpak bedacht, na het opleveren van een afstudeeronderzoek door een HBO-student, en hebben in hun aanbod meer activiteiten voor meisjes opgenomen, die ook aansluiten bij hun wensen.

Ouderbetrokkenheid vergroten bij jongeren

Een aantal partijen waaronder, SenW, stichting Studielokalen en Spinoza hebben nagedacht hoe ouderbetrokkenheid vergroot kan worden. Een concrete actie die hieruit voort is gekomen, is het moeder en dochter sporten wat Stichting Studielokalen en SenW samen hebben opgezet.

Rolmodellen

Over het onderwerp rolmodellen is verder nagedacht met een aantal mensen uit het werkveld jongeren, waaronder collega's van VTH, de leerwerkmakelaar en stichting Epic Youth. De 1e stap is een onderzoek onder jongeren om vast te stellen wat voor hun aansprekende rolmodellen zijn. Binnen een aantal andere (gemeentelijke) projecten wordt ook gezocht naar rolmodellen, dit wordt gezamenlijk opgepakt.

Financiële zelfredzaamheid

Hoofdambitie 20 jaar

Inwoners in Leidschendam-Noord kunnen zich financieel goed redden en doen mee naar vermogen.

Volgens het Nibud is iemand financieel redzaam wanneer hij weloverwogen keuzes maakt, zodanig dat zijn financiën in balans zijn op zowel de korte- als op de lange termijn. Dat is niet alleen op het moment dat iemand zelf al zijn geldzaken kan regelen, maar ook dat iemand weet wanneer hij hulp zou moeten inroepen. Wanneer mensen niet financieel zelfredzaam zijn, is de kans op (problematische) schulden groot. Deze schulden zorgen voor veel stress en andere problemen. Het is daarom belangrijk dat inwoners in Leidschendam-Noord zich financieel goed kunnen redden en meedoen naar vermogen. Om de financiële zelfredzaamheid te stimuleren wordt enerzijds ingezet op een inkomen uit werk en anderzijds op educatie, om de zelfredzaamheid te vergroten. Daarnaast wordt participatie aan de samenleving bevorderd, zodat mensen ook hulp kunnen zoeken. Voor de opgave Financiële zelfredzaamheid zijn de volgende doelen vastgesteld voor Leidschendam-Noord:

1. Meer wijkbewoners krijgen laagdrempelige financiële hulp
2. Meer wijkbewoners beheersen de Nederlandse taal goed
3. Meer wijkbewoners zijn aan het werk en/of doen actief mee aan de samenleving
4. Meer wijkbewoners kunnen gemakkelijker rondkomen
5. Er is sprake van meer ondernemerschap dat past bij de wijken

Waar is aan gewerkt in 2023-2024?

Makkelijk vindbare financiële hulp

Er zijn meerdere acties ingezet om het financiële aanbod beter vindbaar te maken. Zo is er voor inwoners een routekaart voor financiële zorgen of vragen ontwikkeld. Er is gestart met verspreiding van de routekaart. Ook is het Ping-loket uitgebreid in samenwerking met de Kredietbank. Daarnaast is het aanbod beter bekend geworden onder partners door de partnernetwerkbijeenkomsten en zijn er betere samenwerkingsafspraken gekomen.

Routekaart financiële hulp

De routekaart voor inwoners is ontwikkeld en verspreid bij een paar vindplaatsen. Deze routekaart is tot stand gekomen door input van zowel inwoners als partners.

**Ik heb zorgen of vragen over geld.
Waar kan ik heen?**

 Helpt ik heb nu direct hulp nodig.	- Ik heb een brief gekregen dat ik mijn huis uit moet - Ik krijg post van een deurwaarder of incassobureau - Er is beslag gelegd op mijn inkomen - Ik heb een dwangbevel gekregen - Mijn gas of licht is afgesloten	Kredietbank Nederland Opentijden: Maandag t/m vrijdag van 9:00 tot 17:00 uur Telefoonnummer: (070) 300 88 34 E-mail: leidschendam-voorborg@kbn.nl
 Ik heb een vraag over geld en heb binnenkort hulp nodig.	- Ik heb schulden - Ik kan mijn rekeningen niet betalen - Ik heb stress om te weinig geld - Ik heb moeite met rondkomen - Ik weet niet hoe ik formulieren moet invullen, bijvoorbeeld aanvragen uitkering, subsidie of opleidingspas - Ik heb een advocaat nodig	Sociaal Service Punt Opentijden: Maandag van 9:00 tot 12:00 uur Bibliotheek aan de Vliet, Fluitpolderplein 5, Leidschendam Telefoonnummer: (070) 205 70 00 E-mail: info@sociaalservicepunt.nl Schuldhelpmaatje www.schuldhelpmaatje.nl/leidschendam-voorborg/ PING loket Opentijden: Maandag van 10:00 tot 12:00 uur Bibliotheek aan de Vliet, Fluitpolderplein 5, Leidschendam Opentijden: Woensdag 11:00 tot 12:00 uur Tuinkamer van Noord, Sporthal de Fluit, ingang Burg. Kalfschotenlaan, Leidschendam
 Ik ben jong en heb hulp nodig.	- Ik word bijna 18 en weet niet wat ik moet regelen - Ik kan rekeningen niet betalen - Ik heb andere vragen over mijn leven	Jongerenadviespunt (JAP) (tot 31-12-2024) Leeftijd: 12 tot 27 jaar E-mail: jap@senw-lv.nl Whatsapp: 06 280 577 03
	Ik heb schulden en kom daar zelf niet uit	Jongeren perspectief fonds Leeftijd: 18 tot 27 jaar E-mail: jpf@lv.nl Whatsapp: 06 143 261 65

www.sterkvoornoord.nl/geldzaken

Meer vroegsignalering

Via werkgroepen van beleid en partners zijn er afspraken gemaakt tussen organisaties om eerder signalen over financiële problemen door te geven. Daarnaast hebben samenwerkingsbijeenkomsten geleid tot kortere lijnen tussen de taal- en financiële partners, waardoor doorverwijzen makkelijker is geworden.

Aanbod voor jongeren in de schulden: Jongeren Perspectief Fonds

Het college heeft in 2021 besloten dat de JPF-aanpak (Jongeren Perspectief Fonds) als pilot moest worden uitgevoerd binnen Sterk voor Noord in 2023-2024. Deze aanpak is geïmplementeerd en de doelstelling van 10 jongeren is bereikt. Begin maart 2025 zijn circa 20 jongeren in behandeling bij de trajectbegeleiders en circa de helft is ook in traject bij de Kredietbank. De ervaring heeft geleerd dat ongeacht of ze een uitkering hebben of niet, de jongeren in elk geval begeleiding van de trajectbegeleiders nodig hebben. De hulpvraag reikt verder dan hulp bij schuldhelpverlening, want er komen ook vragen over bijvoorbeeld andere leefgebieden, of het regelen van betalingsregeling. Er is ook meer inzicht gekomen in achterliggende problematiek en of deze de oorzaak of het gevolg is van de schuldenproblematiek.

In 2025 wordt de aanpak geëvalueerd en vanuit een gemeentebrede werkgroep onderzocht of het zinvol en financieel haalbaar is om de methode op te nemen in de reguliere aanpak schuldhelpverlening.

Verlagen van energielasten voor inwoners

In samenwerking met Just for you en Energy Common Leidschen-dam-Voorburg hebben inwoners in Leidschen-dam-Noord advies en hulp gekregen bij het verlagen van de energielasten. Just for you

heeft in verschillende fases huis-aan-huis bezoeken gedaan bij inwoners en Energy Common verzorgt bijeenkomsten en adviezen aan inwoners.

Matchen van vraag en aanbod op het gebied van taal

Er is meer inzicht gekomen in de vraag en het aanbod van taal en het taal-aanbod in de wijk is en wordt uitgebreid. Dit is gerealiseerd in samenwerking met Woej, Foxtaal en Bibliotheek aan de Vliet. Ook is de oudercursus 'voor jou en je kind' gegeven door Stichting Studielokalen, voortkomend uit de pilot Gemeentelijke gezinsaanpak laaggeletterdheid. Bibliotheek aan de Vliet heeft een routekaart taal voor partners ontwikkeld.

◀ Training Voor jou en je kind.

Stichting Studielokalen vertelt: 'Met trots kijken we terug op dit project, waarin we ons hebben ingezet om laaggeletterde ouders te betrekken bij de taalontwikkeling en het schoolsucces van hun kinderen. Het project richtte zich op empowerment, taalstimulering en ouderbetrokkenheid en de resultaten zijn veelbelovend.'

Beter bereik van mensen die de taal willen leren

Het Taalhuis heeft een aantal activiteiten georganiseerd en hiermee meer inwoners bereikt. Georganiseerde activiteiten zijn onder andere: leesclubs, spreekuren, taalmaatjes en taalwandelingen. Met hulp van het programma is het mogelijk gemaakt om een extra klas met taal-participatielessen te starten, die ook in de wijk zelf gehouden wordt. In de Tuinkamer van Noord zijn 2 taalcafés georganiseerd, waardoor er meer geoefend is met de taal.

Hulp voor ondernemers

Door samenwerking met Hogeschool Inholland, is per december 2024 het businessloket gestart, bedoeld voor startende ondernemers. Daarnaast hebben studenten van Creative business een concept uitgewerkt om in de wijk een project op scholen te starten, hoe je fietsen repareert en hoe je duurzaam omgaat met je wijk.

◀ *Studenten van het Ondernemersloket Inholland in de Tuinkamer van Noord.*

Ondernemersloket Inholland

Vanaf december 2024 is het ondernemersloket van Inholland geopend in de Tuinkamer van Noord. Het loket is op maandagen geopend van 10:00 tot 12:00 uur. Studenten van de studie Businessstudies helpen (startende) ondernemers met vragen en kunnen ook helpen met het schrijven van een ondernemersplan.

Begeleiding naar meer werk of participatie

De behoeften van inwoners die langer dan 2 jaar in de bijstand zitten, zijn door het werk van de participatieconsulenten in beeld gebracht. Tot aan eind Q3 2024 zijn 8 inwoners hierdoor aan het werk gegaan. 132 inwoners hebben participatiestappen gezet. Er zijn 126 trajecten voor inwoners ingezet, wat laat zien dat de consulenten een belangrijke verwijfsrol hadden. Daarnaast is het vertrouwen van de inwoners naar de gemeente toe vergroot door de aanwezigheid van de consulenten in de wijk. Sinds september 2024 zijn twee spreekuren in de Tuinkamer van Noord geopend, waardoor het nog toegankelijker is geworden voor inwoners om vragen te stellen, contact te maken en de juiste hulp te krijgen. Van september tot december zijn er circa 92 bezoeken geweest.

▶ *Participatieconsulenten Tom en Mandy.*

Loopbaanoriëntatie en begeleiding naar werk

Er zijn samenwerkingen opgezet en in ontwikkeling om meer jongeren te ondersteunen bij hun loopbaanoriëntatie en begeleiding naar werk. Een voorbeeld hiervan is een samenwerking met de studie Sociaaljuridische dienstverlening van Hogeschool Inholland met Epic Youth.

Wat we niet hebben opgepakt

In het uitvoeringsplan was opgenomen om onderzoek te doen naar de effecten van corona op het ondernemerschap in de wijk. Hier is geen aandacht meer naartoe gegaan, omdat op het moment van starten van het uitvoeringsplan, corona geen centrale rol meer speelde.

Er is onderzocht of we inwoners uit de participatiedoelgroep konden opleiden tot energiecoaches, om zo meer mensen aan het werk te krijgen en tegelijkertijd ook de wijk meer te voorzien van energiebesparingsadvies. Het bleek helaas niet rendabel met Just for you en het WSP om het traject in te richten. Bovendien bleken ook veel inwoners uit de doelgroep niet geschikt voor een dergelijk traject.

Fijn en veilig wonen

Hoofdambitie 20 jaar

Prinsenhof hoog en De Heuvel/Amstelwijk zijn diverse wijken waar inwoners prettig en veilig wonen.

Wanneer de wijken Prinsenhof en De Heuvel/Amstelwijk diverse wijken zijn waar inwoners prettig en veilig wonen, is er mogelijk meer contact tussen inwoners. Dit kan ervoor zorgen dat inwoners elkaar makkelijker helpen en dat er een groep inwoners komt wonen die anderen kan helpen. Om te zorgen voor diverse wijken waar het prettig en veilig wonen is, worden een aantal doelen gesteld. Voor de opgave Fijn en veilig wonen zijn de volgende doelen vastgesteld:

1. Ingrepen in de (toewijzing van de) woningvoorraad moeten ervoor zorgen dat er meer gemengde woonmilieus gerealiseerd worden. Zodat woonruimte beschikbaar komt voor de sociale stijger en nieuwe bewoners met midden- en hoge inkomens
2. De afval- en ongedierte problematiek wordt verminderd
3. Jonge aanwas in de criminaliteit wordt voorkomen
4. Overlast, sociale problemen en criminaliteit wordt verminderd
5. Meer wijkbewoners voelen zich veilig in hun eigen wijk
6. Meer wijkbewoners voelen zich verbonden met elkaar en met hun wijk

Waar is aan gewerkt in 2023-2024?

Verminderen problemen met meeuwen

Het verwijderen van nesten en het plaatsen van prikkers op daken hebben tot een (lichte) afname geleid van de meeuwenoverlast. Het verwijderen van oude meeuwnesten is opgenomen in de afspraken met de woning-

corporaties. Er lijkt een goede stap te zijn gezet in het verminderen van de overlast van de meeuwen. Een volgende stap in de aanpak is gewenst, zodat het aanpakken van de meeuwenoverlast scherp op het netvlies blijft.

Verminderen van afvalproblematiek

Het verminderen van de afvalproblematiek blijkt een hardnekkig probleem. Vooral in stedelijke gebieden met hoogbouw. Niet alleen in Leidschen-dam-Noord maar ook in de rest van Nederland. Eén oplossing voor het probleem is er niet. Het zijn verschillende stukjes van de puzzel die bij elkaar moeten komen. Een aantal acties hebben tot minder problematiek geleid.

Het plaatsen van de grofvuiltongel heeft ertoe geleid dat inwoners hun grofvuil bij de tegel zetten en niet meer op de platen van de ondergrondse afvalcontainers zetten. Zo kan Avalex de containers goed legen en zijn er minder bijplaatsingen. Het geven van (voorlichtings)lessen op scholen is opgenomen in de gemeentelijke dienstverleningsovereenkomst met Avalex. Er zijn steeds meer inwoners en organisaties die zich actief inzetten voor de afvalproblematiek. Het aantal inwoners en organisaties die afvalprikken of andere acties ondernemen stijgt nog steeds. Ook de inzet van De Binnenbaan draagt bij aan een schonere wijk.

◀ Grofvuil tegel in Prinsenhof.

Quote van een inwoner uit een complex waar prikkers zijn geplaatst:

'Ik kan weer langer slapen dan 06.00 uur 's ochtends.'

Voor veel partners is de aanpak van het afval geen kernactiviteit en wordt het 'erbij gedaan' en heeft het nog te weinig prioriteit. Ook staan de afspraken die we met elkaar hebben gemaakt centraal en niet het resultaat. Het lukt de partners van Sterk voor Noord nog onvoldoende om met elkaar voldoende slagkracht te ontwikkelen om dit probleem resultaatgericht en integraal aan te pakken.

Verminderen problemen met ratten

Bij het verminderen van de overlast van de ratten zijn een aantal effectieve stappen gezet zoals:

Het voederverbod en een nieuwe vangmethode. Inwoners hebben een initiatief opgezet om deur aan deur voorlichting te geven in verschillende talen. Wooninvest is een campagne gestart met een extern bureau en zijn ook gaan samenwerken met het inwonersinitiatief. De 1e stappen zijn gezet, maar deze mogen verstevigd en uitgebreid worden.

Door middel van gedragsverandering zijn er minder bijplaatsingen, is er minder zwerfafval en verkeerd aangeboden grofvuil. Er zijn een aantal interventies ingezet, zoals de wijkwandeling, aanwezigheid bij buurtgerichte activiteiten en een meertalige flyer om gedragsverandering bij de inwoners op gang te brengen. Het zijn kleine bewegingen die een steeds groter bereik krijgen en waar er langzaam een waterbede effect ontstaat. De betrokkenheid van inwoners, de kracht van samen optrekken en er structureel prioriteit aan geven gaat Sterk voor Noord helpen om meer resultaat te behalen.

Meer wijkbewoners voelen zich verbonden met elkaar

Ook het faciliteren van ontmoetingsruimte helpt inwoners om elkaar te ontmoeten en activiteiten te organiseren. De in 2024 geopende Tuinkamer van Noord voorziet in deze behoefte. In het kader van het

◀ Flyer Avalex in verschillende talen.

▲ Schildercursus met Aneesh in de Tuinkamer van Noord

gemeentelijke experimenteerprogramma inwonersparticipatie worden de resultaten van De Tuinkamer van Noord gemonitord. Een aantal voorbeelden daarvan zijn de wekelijkse bingo, een schildercursus en een wekelijkse warme maaltijd. In december 2024 heeft een inwoner het Noorderlichtfeest georganiseerd in de Tuinkamer van Noord. Een evenement in kerstfeest.

In de zomervakantie van 2023 en 2024 zijn de Doe Mee! Weken georganiseerd. Het doel van de Doe mee! Weken is om iedereen die in de zomer thuisblijft te ondersteunen met leuke activiteiten. Door activiteiten van partners en inwoners te bundelen, wordt het voor iedereen overzichtelijker wanneer en waar welke activiteiten worden georganiseerd. Partners kunnen dan ook zien welke doelgroepen er nog gemist worden en daar hun aanbod op aanpassen. Door mee te doen aan de activiteiten ontmoeten buurtbewoners elkaar op een andere manier. Hiermee wordt gewerkt aan het tegengaan van eenzaamheid. Daarnaast wordt er ingezet op het bieden van activiteiten aan jongeren, zodat zij iets te doen hebben, bepaalde voorzieningen blijven aanbieden, zoals maaltijden door de sluiting van scholen en vooral ook de Nederlandse taal blijven spreken.

▲ Buurtpicknick tijdens Doe mee! Weken 2024.

Voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit

Inzet op minder criminaliteit

Er is vanuit Sterk voor Noord weinig zicht gekomen op de criminaliteit in de wijk. Landelijke cijfers geven verontrustende beelden. Lokaal worden deze niet altijd herkend. Gemeentelijke partners zijn van mening dat de huidige aanpak(ken) voldoende zijn of dat het niet mogelijk is trends te benoemen op wijkniveau.

De pilot Dealbreakers is een succes te noemen. Dealbreakers wordt vanuit de afdeling VTH van de gemeentelijk gedraaid maar is met het onderdeel Moedertraining binnen het programma gestart en wordt nu naar Bovenveen uitgebreid. Moeders uit de wijk doen graag mee aan de training. Veel ontwikkelen zich als sleutelfiguur in de wijk. Zetten zich in de voor de wijk of ontwikkelen zich verder op persoonlijk vlak. Zo hebben 2 moeders na de training een baan gevonden.

Het huidige basisaanbod van de gemeente is voornamelijk reactief georganiseerd. Er is in de basis nog weinig visie en beleid op het proactief voorkomen en tegen gaan van criminaliteit en ondermijning. Door de inzet van het programma worden meer wensen om preventief in te zetten zichtbaar.

Inzet op minder overlast

Er zijn de afgelopen 2 jaar weinig extra acties boven op het huidige basisaanbod opgestart. Een deel van de partners vindt dat er weinig tot geen overlast in de wijk is en dat het bestaande aanbod voldoende is. Echter ruim 1 op de 5 inwoners van Leidschendam-Noord vindt de overlast van jongeren een van de belangrijkste problemen in de wijk. Voor Leidschendam-Voorburg in totaal is dat 1 op de 10 inwoners. De aanpak van overlast is reactief georganiseerd. Vanuit Sterk voor Noord willen we graag inzetten op het zo vroeg mogelijk tegengaan van overlast of het voorkomen van overlast hierover blijft het gesprek aangegaan worden met de partners die op dit terrein werkzaam zijn.

Inzet leefbaarheidsregisseur

Door medefinanciering van Vidomes is op 1 januari 2023 gestart met een eigen gebiedsregisseur die een extra rol heeft gekregen, die van leefbaarheidsregisseur. Hierdoor is er 5 dagen per week iemand in de wijk aanwezig die naast de inzet van S&W, Woej en medewerkers van de woningbouwcorporaties, bewonersinitiatieven kan ondersteunen. Ook is er inzet op het organiseren van gezamenlijk activiteiten in de zomervakantieperiode onder de noemer Doe mee! Weken en het realiseren van de Tuinkamer van Noord. De gebieds- en leefbaarheidsregisseur is een belangrijke verbinder met de gemeentelijke organisatie met name op het gebied van de buitenruimte en veiligheid.

Quote van een inwoner:

"Ik ga het liefste naar de leefbaarheidsregisseur toe. Zij weet hoe ze dingen op moet lossen. En ze doet dit ook. Ook heeft ze de contacten bij de gemeente om het op te lossen."

Algemene aandachtspunten

Beschikbare ruimte

De vraag naar ontmoetingsruimten blijft groot en het aanbod beperkt. Door de Tuinkamer van Noord is er meer ruimte beschikbaar gekomen. De weg er naartoe vinden kost tijd maar na een jaar zie je nieuwe patronen ontstaan. De huidige subsidieafspraken met partners geven niet veel ruimte om bijvoorbeeld de exploitatie van de Tuinkamer erbij te doen. Waar de gedachten was dat dit wel mogelijk blijkt dit in de praktijk dat dit zowel financieel als praktisch bij het programma terecht te komen. Waardoor ook anders dan verwacht minder werk met werk gemaakt wordt.

Het programma zou er veel baat bij hebben als in de toekomst in de nieuwe subsidie afspraken voor 2026 en verder er meer aandacht is voor sociale cohesie en ontmoeting specifiek in Leidschendam-Noord. Zoals in de bestaande locaties ook een (eigen) ruimte voor jongeren. De oplevering van de nieuwe bibliotheek medio 2026 zal zeker ook in behoefte gaan voorzien. In de afgelopen 2 jaar zijn de zorgen om de huisvestingsvraagstukken niet minder geworden. De visie op maatschappelijk vastgoed die in ontwikkeling is, kan straks op dit knelpunt mogelijk richting geven voor oplossingen.

Participatie

Er zijn mooie stappen gemaakt door de inzet van de gebieds- en leefbaarheidsregisseur in de wijk. Door een vast punt te zijn van inwoners met vragen over de gemeente, klachten en hulpvragen. Zij wijst de weg, geeft zelf hulp of koppelt aan een instelling die het beste kan helpen. Dit wordt door inwoners en partners gewaardeerd. Inwoners die zich willen inzetten voor de wijk worden door de welzijnsorganisatie daarbij ondersteund. Dit blijft nog wel een beperkte groep, de komende jaren zal dit nadrukkelijk een aandachtspunt blijven.

Raakvlakken domeinen

De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd op integraliteit tussen programma en de basis dienstverlening van gemeenten en partners. Dit vraagt een andere werkwijze en benadering door afdelingen (systeemwereld versus

▲ De Tuinkamer van Noord.

leefwereld) en dat is soms lastig in te voeren. Maar heeft blijvende aandacht nodig. Ook zal het meer gebiedsgericht werken met gebiedstafels daarbij gaan helpen.

Samenwerken

Het is opvallend om te merken dat de partners van Sterk voor Noord (de ondertekenaars van de Deal voor Noord) en ook andere organisaties uit de wijk, heel betrokken zijn bij de missie en visie van het programma. Er is veel eigenaarschap en gevoel van urgentie. Dat doet de wijk goed, hiermee

wordt het programma echt van alle partners. Verschillende organisaties geven aan heel graag meer met elkaar samen te werken om zo de inwoners die dat nodig hebben nog beter te kunnen ondersteunen. Hiervoor is het belangrijk dat de organisaties elkaars aanbod kennen en weten wie er benaderd kan worden zorgt voor een soepelere samenwerking zodat inwoners met hun hulpvraag direct bij de juiste organisatie terecht komt. Hier zal extra op ingezet worden door het programma.

Inwoners ondersteunen

In het programma staat de samenwerking met de inwoners centraal. Hun initiatieven worden ondersteund en inwoners worden gestimuleerd om samen met de burens een fijnere leefomgeving te maken. Er zijn veel inwoners die zich actief inzetten voor de buurt en voor elkaar. Het is wenselijk dat er meer ondersteuning komt voor deze inwoners. Het gaat dan vooral om inwoners te ondersteunen bij inrichten van bijvoorbeeld een stichting en de daar bijkomende administratieve zaken. Maar het gaat ook om vragen tot gebruik van de openbare ruimte met zwembadjes en trampolines. Hiervoor worden eenvoudig toepasbare regels opgesteld zodat inwoners weten wat wel en niet mag en het buiten soepel en veilig verloopt. De gebiedsregisseur vervult daarbij een ondersteunde rol richting inwoners. Het programma blijft individuele inwoners ondersteunen, maar blijft ook zoeken naar structurele oplossingen voor veel voorkomende vragen.

